

Asia: VN/2160/2025

Lausuntopyyntö luonnoksesta hallituksen esitykseksi eduskunnalle laiksi oppivelvollisuuslain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Kysymykset lausunnon antajille

Millaisia huomioita teillä on oppivelvollisuuslakiin liittyvistä muutosehdotuksista?

Esityksessä lisättäisiin oppivelvollisuuslain 4 § pykälään uusi 5 momentti, jonka mukaan oppivelvollinen voisi suorittaa opintoja koulutusmuotoon sopivassa oppimisympäristössä kuten työpaikalla järjestettävässä koulutuksessa ja nuorten työpajatoiminnassa. Tätä lisäys selkeyttää ja lisää tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen tarkoitusta työelämälähtöisestä perustasta.

Oppivelvollisuus lain 10 §:n ja 11 §:n mukaiset esitykset ovat kannatettavia.

Oppivelvollisuuslain 7 §. Oppivelvollisuuden suorittamisen keskeyttäminen, 1 mom. 3 kohtaa koskeva muutosesitys on vähentää tulkintaa, korostaa oppivelvollisuutta ja selkiyttää koulutuksen järjestäjän velvoittavia toimintatapoja.

Oppivelvollisuuslain 19 § Majoitus oppivelvolliselle pykälän 1 mom. 1 kohtaa koskeva muutosesitys, joka koskee oppivelvollisen oikeutta majoituskorvaukseen, on perusteltu ja siten kannatettava. Muutos selkeyttää oppivelvollisuuslakia ja turvaa opiskelijoiden yhdenvertaista kohtelua.

Millaisia huomioita teillä on tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annettuun lakiin liittyvistä muutosehdotuksista?

Muutosesitys tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta 9 § Hakeutuminen ja hakumenettelyt 2 mom. on perusteltu ja linjassa ammatillista koulutusta koskevan lain kanssa. Lisäys velvollisuudesta ottaa oppivelvolliset hakijat ensisijaisesti on tarpeellinen lisä oppivelvollisten katkeamattoman koulutuspolun mahdollisuuksien turvaamiseksi.

Esitys 11 §. Koulutuksen laajuus ja muodostuminen kohdasta selventää lain tarkoitusta opiskelijan mahdollisuuksien ja kehittämistarpeiden tunnistamisen kannalta. Tutkintokoulutukseen valmentavan koulutuksen jakaminen pakollisiin ja valinnaisiin koulutuksen perusteiden osiin on linjassa ammatillisen koulutuksen lain mukaisten tutkinnon perusteiden muodostumissääntöjen kanssa.

Millaisia huomioita teillä on perusopetuslakiin, ammatillisesta koulutuksesta annettuun lakiin ja lukiolakiin liittyvistä muutosehdotuksista?

Esityksen mukaisesti 39 § (laki ammatillisesta koulutuksesta) Opiskelijoiden valintaperusteet, pykälän 1 momenttia muutettaisiin siten, että siinä säädettäisiin lisäksi velvollisuudesta ottaa oppivelvolliset hakijat ensisijaisesti opiskelijoiksi ammatilliseen koulutukseen. Tätä on selventävä lisäys opiskelijoiden yhdenvertaisiin valintaperusteisiin, mikä auttaa ja ohjaa koulutuksen järjestäjän opiskelijaksi ottamisen päätöksentekoa. Lakiin olisi syytä kirjataa selvemmin, miten turvataan kaikkien hakijoiden tasapuolisuus valintatilanteissa hakuehtoihin peilaten. Kannatamme yleisesti sitä, että kaikille oppivelvollisille tarjotaan opiskelupaikka, mutta emme kannata sitä, että se kirjataan lakiin niin, että oppivelvolliset asetetaan etusijalle jokaisessa yksittäisessä opiskelijahaussa. Mikäli jatkuvan haun kautta hakeutuu oppivelvollisia opiskelijoita, voi tämä johtaa tilanteisiin, joissa opiskelijavuosien kohdentuminen ei vastaa suunniteltua rakennetta ja koulutustarjonnan tarkoituksenmukainen kohdentaminen vaikeutuu.

Kyllönen Jouni
AEL-Amiedu Oy / Taitotalo